

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS ERONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 2.

Kezdődjék a munka!

Debrecen, november 18.

Szombat óta hivatalosan is köztársaság vagyunk, demokratikus népköztársaság, a melynek alapja, létjogosultsága, jövője a nép-akararat. A nagy, feledhetetlenül szép örömmel ünnepi tűzének melege futja át szívünket ma is még, de már érezzük, hogy e nagy ünnep után nagy kötelességek szent szava hív tette, munkára. Munkára, hogy mindenki a maga helyén megfeszített izmokkal, komoly gondolkodással cselekedje azt, amit cselekednie adatott, amire hivatott, amire vállalkozott.

Nem szabad ölbe tett kezeknek lennie ez országban, mindenkinek nagy, mérhetetlen nagy kötelessége van: dolgozni. Az új magyar állam, a remokratikus, szociális eszmékkel telített új Magyarország alapja a munka, amelynek gloriifikálására annyi frázist gyártottak már, de amelyet a legtöbben csak másnál szerettek látni, míg önmaguk ir-
tózta tőle, mint eszi betegségtől. Aki nem dolgozik, most született Magyarországonk alapjait döntögeti s pilléreit furja keresztül, mint a lassan rágó féreg az erős tölgyet.

A háboru örülete drága sok vagonunkba került. De minden milliárdnál drágább volt az elhullott vér, a dologtalan kezek elmaradt munkája. A nagy leszámolás még csak most következik. A leszámolás végösszegét nem törölhetjük le többé sem karddal sem egy hanyag kézimozdulattal, azt meg kell fizetni. És fogunk fizetni. Talán még unokáink is fizetni fognak egy nagy adósságot, amelyet könyelmű elődeik halmoztak össze. De nincs az a teher, amit föl ne tudna emelni egy nemzet, amely ha akar, amely dolgozik, amelynek minden fia megfeszített erővel munkál.

Elháboruskodott országrészeinken már ott vannak a testvérekké meg nem lett idegen fajok és nemzetek, akik vélt, vagy most támasztott jogokra hivatkozva a testiünköl részt követelnek. Idebenn haszontalan fékte-
lenkedők kötnek le erőket s pusztítanak el nemzeti értékeket. Akinek hát katonának kell még lennie, legyen az, annak itt a munkaköre. Védje meg ezt a földet, amelynek népét boldoggá kell tenni. Akinek a békés műhelyek munkaasztalánál, a szerszámoknál van a helye, siessen e helyet elfoglalni, a föld munkása siessen a földhöz, akinek tollal, írónnal kell dolgoznia, ragadj a tollat és írót és kezdje meg gyorsan a munkát. Minden perc, amit elhagyunk futni úgy, hogy semmit sem tettünk és tehetünk volna, pótolhatatlan nagy mulasztás.

A csehek háborút hirdetnek Magyarországon ellen

A cseh katonákat a magyarok elleni harcra szólítják föl

Prága, november 18. A cseh katonákat felszólították, hogy haladéktalanul bevonuljanak ezredeikhez, mert legközelebbi időben cseh hadsereg fog hátrálni a feladat, hogy segítségükre siessenek Magyarországon lévő testvéreiknek a magyar katonákkal való harcában. Elsősorban olyan katonákból alakítanak új ezredeket, akik önként jelenteznek a Magyarország elleni harcra.

Prága, november 18. A királyi palota udvarán vasárnap nagy gyűlés volt ezen programmal: „Tiltakozás a magyaroknak tót testvéreinkkel szemben követett vérszomjas fellépése ellen.”

A szónokok kifejtették, hogy a magyarok megkísérik a tótok újabb leigázását.

Viharos felkiáltások: — Mozgósítsunk! — Halál a gyilkosokra!

Ezután tüntető menetté alakultak s ilyen felirású zászlókat hordoztak:

„Tót vér folyik! Mentsetek meg testvéreinket a gyilkosoktól!”

A katonai parancsnokság ablakából Schreiner hadügyminiszter kijelentette:

A nemzetgyűlés a legközelebbi napokban fegyverbe szólítja a cseh katonákat, hogy a tót földet szabadítsák meg a magyar szolgaság gyötrelmeitől.

Kijelentését lelkesedéssel fogadták. A csehek szerint a magyarok és franciák között megkötött fegyverszünet a magyarok sikerét jelenti. Ma nem Wilson, hanem Károlyi parancsol a tót földön. Megeshetik, hogy a tót föld a budapesti és nem a prágai parlamentbe fogja küldeni képviselőit.

A szerbek Szegeden

Szeged, november 16. Szerbiai reguláris csapatok szombaton, 16-ikán, bevonultak Szegedre. A fegyverszüneti feltételek szerint a Marosnak a Tiszába való betorkolása demarkációs vonal, a szerbek azonban néhány kilométerrel feljebb helyezkednek el, ahol a Maros Tápé alatt egyesül a Tiszával.

A szerbek Nagybecskerekén

Budapest, november 18. Nagybecskerekéről jelentik: *Tegnap este újabb szerb csapatok vonultak be Nagybecskerekre és nyomban eltávolították a városházáról a nemzetiszíni lobogót.* Amikor a szerb ezredes ezt megtudta, nyomban intézkedett és a zászlót visszahelyezték előbbi helyére. Hétfőn reggel a nagybecskerekeki helyi szerb nemzetiség, amely az ottani szerb polgárokból alakult, behatolt a városháza épületébe és elkergette az összes alkalmazottakat, valamennyi helyiséget bezártak. Az épületről a magyar lobogót eltávolították.

Magyarországnak nincs mitől tartania

Budapest, november 18. Parásquon vezérkari százados a nála járt újságíróknak kijelentette:

— Magyarországnak egyáltalán nincs mitől tartania. Az entente-hatalmak nem fogják a nemzetet szabad prédául kiszolgáltatni

semmi más nemzetnek. Magyarországra boldog jövő vár. A békekongresszus úgy fog dönteni, hogy ne keltse a megbántottság érzését Magyarországon és megadja az országnak a szabad fejlődés lehetőségét. Rendkívül meg van lepve Magyarország szépségén, Magyarországon kulturális voltán. Hosszabb ideig marad Budapesten s állandó összeköttetésben marad hadseregével és az ententeot informálni fogja az itteni állapotokról. Mindent el fog követni ezen kérdés megoldására.

Olasz-szláv konfliktus Piume miatt

Piume, november 18. Ma három amerikai tiszt érkezett ide, akik közötték az Egyesült Államok azon elhatározását, hogy a délszláv területekre amerikai csapatokat fog küldeni. Egyelőre ezer amerikai katonát küldöttek Triesztbe, ezret Fiuméba és ezret Cattaróba. Az amerikai csapatok küldése előtt az Egyesült Államok rendet akarnak terem-

URANIA
Ma, kedden
november 19.

A csitri
4 felvonásban
Főszereplők:
Lóth Ilse
Gál Gyula
Békeffy László.

APOLLO
Ma, kedden
november 19.

Cigányboszú
dráma 5 felvonásban.

Ördögös szerelem
vigjáték 3 felvonásban.
Főszereplők:
Leo Peukert
H. Paulmüller.

Ördögös szerelem
vigjáték 3 felvonásban.
Előadások 6-tól 8-ig és
8-tól 10-ig.

teni és biztosítani kívánják az egyes államok nemzeti követelését.

Az első szerb csapatzállomány is tegnap érkezett Fiuméba. A polgárság nagy lelkesedéssel fogadta őket. A szerb csapat parancsnoka a kormánytól azt az utasítást kapta, hogy az olasz csapatokat akadályozzák meg abban, hogy megszállják Fiumét.

Fiume, november 18. Az itteni olaszok között éles ellentét tört ki. Az egyik olasz párt vezére, Vio volt polgármester, Velencébe ment, hogy ott Fiumének Olaszországhoz való csatolását kérje. Ezzel szemben egy másik olasz párt kívánsága az, hogy Fiume a délszláv állam keretében autonómiát kapjon. Ennek a pártnak hívej külön nemzeti tanácsot alakítottak Fiumében, amely a délszláv nemzeti tanáccsal egyetértésben jár el. Abbáziai jelentések szerint az ottani olasz parancsnok megtiltotta a délszláv lapok terjesztését. Az olasz katonák megszállották a postaépületet és kényszerítették a tisztviselőket, hogy az olasz királyra letegyék a hűségüket.

Francia hadosztályok Budapest

Budapest, november 18. Tegnap ide érkezett Nisből Gaston Richárd francia vezérkari százados, a Petit Parisienne haditudósítója és Parasjoun angol vezérkari százados. Ez utóbbi ma reggel jelentkezett a hadügyminisztériumban.

Budapest, november 18. A hadügyminisztérium szombaton értesítette a fővárost, hogy vasárnapra mintegy tizenegyezer főnyi entente-katonaság érkezik a fővárosba, közöttük számos színes katona. A hadügyminisztérium az érkező katonaság pontos számának megállapítására egy századost küld ki Szabadkára. Az entente balkáni parancsnoksága Budapest környékét is meg fogja szállani francia katonákkal.

Fővárosi lapok értesülése szerint három francia hadosztály, egy lovasdandár és egy gyalogezred érkezik Budapestre. November 20-tól kezdve tíz napon keresztül 20 vonatot küldenek Budapestre katonasággal.

Zavargások Lembergben

Lemberg, november 18. Az itteni osztrák-magyar bank vezetőjét, Pracilowskyt, aki lakásának ablakán kinézett, vajjon elmehet-e elémiszer vásárolni, egy ukrán katona lelőtte. Ugyanilyen körülmények között agyonlőtték Pomniczyt, a villamosművek igazgatóját.

Német-Ausztria négy magyar vármegyét követel

Bécs, november 18. A nemzeti államtanács mai bizalmas ülésén elhatározta Pozsony, Moson, Vas és Sopron vármegyék egységes német telepes területeinek Német-Ausztriához való csatolását. Ezen területek e szerint a nép élmezőnye szempontjából nélkülözhetetlenek. A német-osztrák állam a békekongresszuson ragaszkodni fog ahhoz, hogy ezen területeket Német-Ausztriához csatolják. Ezenkívül utasították a közéletmezősi hivatalt, küldjön a nyugatmagyarországi területekre bevásárlókat.

Szervezik a debreceni függetlenségi pártot

— A nagyválasztmány ülése —

A politikai viszonyok teljes átalakulása szükségessé tette, hogy a debreceni függetlenségi- és 48-as pártot erőteljesen megszervezzék, hogy így Debrecen város polgárságának meg legyen az a politikai testülete, amelyben kifejezést adhat politikai irányelveinek és kívánságainak. — A magyar népköztársaság kormánya által a szombati budapesti néphatalmazat alapján egybehívandó nemzetgyűlésre vonatkozó és már a legközelebbre várható általános választások is kívánatosá teszik a függetlenségi párt szervezkedését, amellyel tegnap délelőtti ülésén foglalkozott a debreceni függetlenségi párt intéző bizottsága és nagyválasztmányja.

A gyűlés, amelyen Kertész Imre elnökölt, meghallgatta és tudomásul vette Szabó Ferenc dr. kimerítő beszámolóját a nagypolitikában történt korszakos eseményekről és a debreceni Nemzeti Tanács működéséről, majd elhatározta, hogy táviratilag üdvözlő János Zoltán belügyi és Juhász Nagy Sándor dr. vallás- és közoktatásügyi államtitkárt.

Ezután Szabó Ferenc dr. előterjesztést tett a párt szervezetére vonatkozólag és meggyőző érvekkel fejtette ki, hogy a politikai helyzet új alakulása szükségessé teszi a párt intenzív szervezését.

Beható tanácskozás és hosszabb vita után, melyhez Fejér Ferenc dr., Nagy József, Olchváry László dr., Schwartz Artur dr. és Gábor Jenő dr. szoltak hozzá. A gyűlés az új szervezés előkészítése céljából husz tagból álló bizottságot küldött ki, melynek tagjaivá a következők választottak meg: Bacsó Dezső dr., Bessenyei Lajos, Fejér Ferenc dr., Jakabovits József dr., Juhász Ignác, Kertész Imre, Kertész István, Moesári László, Nagy József, ifj. Schwartz Vilmos, ifj. Deák István, Szabó Ferenc dr., Mike János, Szakácsi József, Olchváry László dr., Uivári József, Balogh István, Polgári István, Ungár Jenő, Váriasi Imre, Török Péter, Suhajda Béla, Tervei Tamás dr.

A gyűlés tudomásul vette a pártba való új belépéseket. Legújabbán csatlakoztak a párt-hoz: Vásáry István dr. tanácsnok, Komlóssy Imre dr. ügyvéd, Komlóssy Artur dr., Papp Tamás, Hortobágyi Ernő dr. rendőrkapitány, Szabó Gyula rendőrfogalmazó, Kovács Ferenc dr. ügyvéd, Balkányi Ede dr. orvos.

Felolvasó ülés a Csokonai - körben

Nagyszámu hallgatóság jelenlétében tartotta meg vasárnap délelőtti 11 órakor a Csokonai-kör ünnepi felolvasó ülését. — Géresi Kálmán mondta az előki megnyitót, amelyben lendületes szavakkal szolt a legutóbbi napok eseménydus politikai átalakulásáról és érdekesen világította meg annak a horderejét, ami most Magyarországon történt.

A műsor első számaként Markovits Lajos dr. mélyen átértett páthosszal szavalt a „Vitéz Mihály ébresztése” című poémáját. A nagy tetszéssel fogadott szavalt után Kardos Albert dr. Csokonai Vitéz Mihály költészetének a nyugatosok irodalmához való viszonyát fejtegette rendkívül figyelemreméltó és érdekes felolvasásában, amelyben az irodalomtörténet messzeágazó és széleskörű tudásával és kiváló kritikai meglátással boncolta az érdekes problémát. — Nagy figyelemmel hallgatta a közönség a felolvasást. Az előadásnak különösen az a része keltezt fokozott érdeklődést, amelyben Kardos Albert dr. Csokonai Vitéz Mihályt a modern magyar költőkre, Ady Endrere, Tóth Árpádra, Nagy Zoltánra, Babits Mihályra és Kuthi Sándorra gyakorolt befolyását ismertette.

A felolvasást Verő Márta szavaltata kö-

vette, aki nagyszerű készséggel, nagy intelligenciával és a költemény verssoraihoz simuló előadásban interpretálta Tóth Árpád „Invokáció Csokonai Vitéz Mihályhoz” című versét. Nagy sikere volt.

Végül Oláh Gábor felolvasása aratott nagy tetszést a művészi alkotás lélektanáról. A felolvasó mélyenjáró filozófiai fejtegetései az értelmi, érzelmi és képzeletelemek szerepét és arányát fejtegette a művészeti alkotásokban.

A Habsburgok utolsó tanácskozása

Svájcban akarnak elhelyezkedni a főhercegek

Budapest, november 18.

Beavatott helyről a Habsburgok utolsó tanácskozásáról a következő részleteket jelentik:

November hatodikán és hetedikén tartották a Habsburgok utolsó tanácskozásait, hogy jövőjük dolgában határozzanak.

IV. Károly Frigyesnek adta át az elnökölést, mivel nem érzett magában kellő erőt a tanácskozások vezetésére. Az utolsó magyar király azt javasolta, hogy a Habsburgok hagyják el a volt magyar-osztrák monarchia területét és költözzenek nemzetközi védelem alatt Lichtensteinba.

Frigyes összefoglalta a történeteket. Elmondta, hogy mily elhibázott dolog volt a kapkodás és különösen az, hogy a délszlávokra építettek, még a flottát is kiszolgáltatták nekik. A délszlávokra számíthatnak a Habsburgok legkevésbé. Amibe kapaszkodhatnak, az a magyar koronázás törvényes ténye: ez teljesen alkotmányos szerződés, amely egyoldaluan fel nem bontható. Nemzetközileg el kell ezt ismertetni és keresztül kell vinni, hogy a vallásos magyar elem esetleg meg is szavazzassék. Meg vagyok győződve — mondotta Frigyes — hogy a katolikus Magyarország kivétel nélkül a monarchia és a Habsburg-dinasztia mellett foglal állást.

Jenő kijelentette, hogy nem táplál ilyen reményeket és nem is kívánja azokat erőszakolni. Ő a mag részéről ugyanazt cselekszi, amit József Magyarországon: miután összeírozott a néppel, mint egyszerű polgár leteszi az esküt az osztrák Nemzeti Tanácsnak.

Felolvasták erre Habsburgi József Budapestről küldött üzenetét, melyben azt mondta, hogy nem kíván résztvenni a schönbrunni tanácskozásokon, mivel már kijelölte a magát utólag: letette az esküt a Magyar Nemzeti Tanácsnak és alárendeli magát az általános magyar polgári rendelkezéseknek. Kéri, hogy személyét minden más kombinációból hagyják ki és azt tanácsolja a családnak, hogy mindenki a maga helyén kövesse példáját.

— Elárult bennünket, — kiáltott fel Miksa — sohasem is volt megbízható emberünk! Frigyes még megjegyezte, hogy tapogatózása szerint a Magyar Nemzeti Tanács nem szívesen fogadná, ha ő is követné József példáját és valószínű, hogy magyarországi birtokaira a népkormány ráteszi a kezét. — Ezért kárpótást kér abból a 20 millió fontnyi Habsburg-alapból, amelyet az angol bank Londonban kezel.

Közben megérkezett az osztrák államtanács delegációja, amely a trónról való lemondást követelte. Így született meg azután az első lemondó okirat, amely természetesen csak Ausztriára vonatkozik és három napig tartott, amíg véglegesen megszövegezték. — Erre azután az osztrák államtanács válaikozott arra, hogy a voltcsászár legszűkebb családi körének biztonságát szerez, amennyiben a kijelölt helyre internálódna.

Ezzel azután valóságos felbomlott a Habsburgok utolsó családi tanácskozása. A szó szoros értelmében elszéledtek és mindegyik magára maradt. Bizalmi emberük, a Svájcba kiszökött Windischgraez Lajos herceg ott próbál nekik elhelyezést szerezni.

nagy intel-
soraihoz si-
Tóth Árpád
ilyhoz" című

sása aratott
lélektanáról.
fejtegetései
nek szerepét
alkotások-

**ok
zása**

kednj

ember 18.

rgok utolsó
zleteket je-

likén tartot-
skozásaitak.
nak.

nt az elnök-
kellő erőt a
első magyar
labsburgok
monarchia
zi védelem

nteket. El-
og volt a
a délszlá-
szolgáltatt-
thatnak a
kapaszkod-
vényes té-
rződés, a
o. Nemzet-
resztül kell
m esetleg
győződve
likus Ma-
chia és a
állást.

plál ilyen
at erőszá-
eseleksi.
án össze-
gárar teszi
csnak.

sef Buda-
t mondta.
brunni ta-
a maga
nzeti Tanács
ános ma-
ri, hogy
ól hagy-
k, hogy
dáját.

iel Miksa
ernük!
tapoga-
Tanács
József
országi
kzét. —
fontnyí
ol bank

államta-
aló le-
g azután
szetesen
napig
zték. —
válalko-
ebb esa-
nyyben

alott a
isa. A
mind-
rük, a
os her-
zerezní.

azonban több kanton áris tiltakozott befoga-
dásuk ellen, mert nem akarják, hogy Svájcot
a bukott dinasztikai intrikái megmételtyezék.

Földet kap a nép

A földművelésügyi miniszter rendelete.

B u d a p e s t, november 18.

A népkormány a lehető rövid idő alatt
és lehető teljes mértékben földhöz kívánja
juttatni a népet. Addig is, amíg ezt a törvény-
hozási intézkedésekkel teheti, a földművesek
földhözjuttatásának előzetes biztosítása vé-
gett a kivételes intézkedésekről alkotott tör-
vényes rendelkezések alapján a kormány
meghozta rendeletét, amelyet a hivatalos lap
legutóbbi száma közöl.

E rendelet alapján a földművelésügyi mi-
niszter által megszerzett ingatlanból minde-
nekelőtt azoknak a hadiszolgálatban állott
személyeknek kekk földet juttatni, akik a
közrend fentartására hivatott intézményeknél
híven szolgálnak, vagy a közrend fentartásá-
ban egyébként buzgón közreműködnek, az-
után pedig ah adírokkantaknak s általában a
hadiszolgálatban állott személyeknek s köz-
tük is elsősorban a többgyermekes család-
apának.

Aki arendelet életbelépése után vagyón-
rongálásban, fosztogatásban vagy a közrend
megbontásában bűnösnek találtatnék, azt
ilyen módon földhöz juttatni nem szabad.

A rendelet értelmében egyszáz kataszteri
holdnál nem nagyobb ingatlan szabadon csak
olyannak idegeníthető el, aki a községi elől-
járóság, vagy polgármester bizonyítványá-
val igazolja, hogy már eddig is földműveléssel
vagy gazdálkodással foglalkozott. Egyszáz
kataszteri holdat meghaladó, de ötszáz hold-
nál nem nagyobb ingatlan szabadon csak az
előzőhöz hasonló körülmények között idege-
níthető el.

Az ilyen birtok földműveléssel nem fog-
lalkozónak csak akkor adható el, ha az illető
azt a nép számára akarja megszerezni és azt
a földművelésügyi miniszternek előbb beje-
lentette. Ötszáz kataszteri holdat meghaladó
területű ingatlan, akár földműves vagy gaz-
dálkodó, akár más részére csak akkor idege-
níthető el, ha az elidegenítő azt a nép szá-
mára való megszerzés végett a földművelés-
ügyi miniszternek előbb szintén bejelentette.

Mennyi a magyar államadósság?

Szende Pál a kormány pénzügyi terveiről

Szende Pál dr. pénzügyi államtitkár
egy újságíró előtt az ország pénzügyi hely-
zetéről ezeket mondotta:

— A belső rend és az ország területének
biztosításán kívül a kormányra váró legfonto-
sabb feladat az állam pénzügyeinek rende-
zése és a valutának helyreállítása. A magyar
állam háborus adóssága körülbelül 33—34
milliárd. Ebből mintegy 16 milliárd esik a ha-
diköcsönökre, körülbelül 10 milliárd pedig az
Osztrák Magyar Banktó igénybe vett adós-
ságokra esik.

— A 34 milliárdos államadóssággal szem-
ben mintegy 28—30 milliárdra becsülhető ha-
diköcsön, pénztárjegy és bankjegy van a ma-
gyar állampolgárok tulajdonában. Ezek az ál-
lammal szemben fennálló követelések a há-
boru alatt keletkeztek és többszörös áron
megfizetett ellenértékei a polgárok részéről
a hadivétel céljaira szolgáltatott szükségleti
cikkeknek. Nagyon megnyugtató az, hogy a
háboru alatt a külföldön vállalt adósságaink
összege nem több másfél milliárd márkánál.
Ez azt mutatja, hogy a háborus kiadásokat
nagy részt az ország gazdasági erőforrásaival
tudtuk fedezni.

— A háboru költségeit tehát tulajdonkép-
pen az ország gazdasága már megfizette. A
pénzügyek rendezése nem más, mint a már
viselt költségeknek arányos felosztása. Az
államadósságok beváltása, illetve azok ka-
matainak megfizetése a jövő adópolitika fel-

adata lesz. A kormánynak az a szilárd elha-
tározása, hogy a magyar állam minden vál-
talt adósságának teljes mértékben elegendő
tegyen és egyáltalában nem gondol arra, hogy
a devalváció eszközehez nyúljon.

— Az a meggyőződés, hogy demo-
kratikus adópolitikával sikerülni fog az ál-
lam adósságainak oly módon való rende-
zése, hogy a vagyontalan és kisjövedelmű
polgárok a terhektől megkíméltessenek.
anélkül, hogy bármely osztályra, vagy fog-
lalkozási ágra elviselhetetlen terheket ró-
junk, vagy bármely termelési ágat megbé-
nítsunk. A fegyverszünet beálltával, ha kül-
politikai helyzet bizonytalansága megszűnik,
a valutának jelentékeny javulását várhatjuk,
minden különösebb intézkedés nélkül is.

**A Nemzeti Tanács propagandát szervez
az országban**

A törvényhatóságokban és községekben
elrendelik a választást.

B u d a p e s t, november 18. A Politikai Hir-
adó jelenti: A Nemzeti Tanács ma délelőtt 10
órákor Hock János elnökle alatt lést tar-
tott, amelyen a kormány részéről Jászi Osz-
kár és Kunfi Zsigmond miniszterek vettek
részt.

Hock János fölkérte a minisztereket, kö-
zöljék a kormánnyal, hogy a Nemzeti Tanács
ülését a kormánnyal együtt minden szerdán
tartassák, hogy a határozatokat a kormánnyal
együtt megvitassák.

Kimondta a Nemzeti Tanács, hogy az
egész országra kiterjedő propagandát szer-
vez, amelynek feladata a vidéken a Nemzeti
Tanácsok irányítása, és a forradalmi Magyar-
ország eszméjének terjesztése. A propaganda
szervezet elnöke Bokányi Dezső, az igazga-
tóóság tagjai a függetlenségi párt részéről
Tolnay Lajos, a radikális párt részéről Supka
Géza, a feministák részéről Groák Ödönné
lett.

A Nemzeti Tanács ezenkívül több albizott-
ságot, így politikai, gazdasági és több más
albizottságot szervezett.

Jászi Oszkár indítványára kimondta a
Nemzeti Tanács, hogy a nagybeteg Ady En-
drét a forradalom előkészítéseért külön át-
iratban üdvözölje s ezt egy küldöttség élén
Hock Jánossal vigye el Adyhoz.

Elhatározta a Nemzeti Tanács, hogy a
forradalmi átalakulás külső megnyilvánulása
céljából Budapest utcáinak s tereinek nevét
megváltoztatja. Ennek végrehajtására a fő-
város tanácsát kéri föl.

Bokányi Dezső indítványára kimondta a
Nemzeti Tanács: fölkéri a kormányt, hogy a
nemzetgyűlés megválasztása előtt az általá-
nos, egyenlő, titkos, nőkre is kiterjedő vá-
lasztójog alapján a törvényhatóságokban és
községekben ejtse meg a választásokat.

Végül köszönetet mondott a Nemzeti Ta-
nács az Astora szálló tulajdonosának a szálló-
nának a forradalom céljaira történt átengedé-
se miatt és fölkérte, hogy forradalmi név-
vel jelölje meg a szállót.

Habsburg József névmagyarosítása

Habsburg József szombaton esküütéle
után szabályszerűen kiállított kérvényt nyu-
jított be a belügyminiszternek, amelyben Uabs-
burg-Lotharingiai József nevének Alesuti Jó-
zsef-re való átváltoztatásának megengedését
kérte. Először Kistapolcsányi Tapolcsányi Jó-
zsef név felvételére gondolt, de később Alesut
névét választotta, mert ősbirtoka Alesut.

A köztársasági hadsereg első zászlója

A Saskör ma este tartott ülésén elhatá-
rozta, hogy az első zászlót ő adja a köztár-
saság katonáinak. A zászlót a belváros hől-
gyei készítették.

A vármegye kormánybiztosa

Hajduvármegyének a főispáni teendők
ellátásával is megbízott kormánybiztosává a
népkormány Rásó István vármegyei főjegyző-
t nevezte ki. E kinevezés által meg lett te-
remtve a vármegye rendjének és nyugalma-
nak egyik főbiztosítója, mert Rásó István
íránt a vármegye népe mint a multban, ugy
a jelenben is a legteljesebb bizalommal visel-
tetik és az ő nagy személyi kvalitásai képe-
sek lesznek a reá váró nagy és nehéz felada-
tok megoldására.

Rásó István kinevezésével a népkormány
bebizonyította, hogy ki tudja választani azo-
kat, akik bizalmának méltó letéteményesei
lehetnek, mert megvan bennük a képesség
arra, hogy a forradalmi új eszméket átértsék,
annak eredményeit biztosítsák.

A Rásó István kormánybiztossá történt
kinevezésében a köztisztviselői korrektség
méltó jutalmazását láthatjuk, mert őt köz-
tisztviselői jogainak gyakorlásában soha sem
politikai, sem magánérdek nem vezérelte, ha-
nem csak a közél és közjó szolgálata — ez
pedig a szociális közigazgatás vezérelve.

Reméljük, hogy Rásó István, ki a vár-
megye minden viszonyainak oly alapos ismerője,
nagy szervező munkával, tetterővel és körültekintéssel a vármegye népének rend-
jét és nyugalalmát mindenütt meg fogja tudni
teremtteni és ezáltal biztosítani tudja a köz-
ségek és városok népének személy- és va-
gyonbiztonságát. Reméljük, hogy ezen nehéz
munkában a vármegye népe — mely fegyvel-
meztségének eddig is tanubizonyosságát adta
— segítségére lesz.

A nemzetőrség szervezése

Nem jelentkeznek a köteles korosztályok

A debreceni nemzetőrség megszervezésé-
vel tudvalevően Balla Jenő ezredest bizta
meg a hadügyminiszter. Balla Jenő nagy am-
bicióval és eréllyel végzi is ezt a nehéz mun-
kát. A szervezés azonban eddig nagyon cse-
kely eredményei járt, mert a szervezőképes,
teljesen megbízható tisztikar igen kicsiny és
így a szervezés munkáinak végrehajtása sok
akadályba ütközik.

Igen nagy baj, hogy az az öt legfiata-
labb korosztály, amelynek most még a kato-
naságnál kellene benn lennie, egyáltalán nem
jelentkezik a kaszárnyákban és azok is, akik
benn voltak, eltávoztak és minden fölslóltás
dacára sem térnek oda vissza. Ennek követ-
kezménye azután az, hogy a közbiztonság, a
rend fentartásának, a kincstár vagyona meg-
őrzésének nagy terhei kizárólag a szervezett
munkásság vállain nyugszik. Tisztán a szer-
vezett munkásság az, amely a vagyonbizton-
ságot azzal a csekély számu, éjjel-nappal sza-
kadatlan munkában levő rendőrrel megőrzi.

A karhatalmi parancsnokság tehát föl-
terjesztést intézett a hadügyminisztériumhoz,
hogy erélyes intézkedésekkel tegye lehetővé
az öt fiatal évfolyamú katonakötelesek
bevonását és a szükséges karhatalmi erő me-
gteremtését, mert különben a nemzetőrséget fel-
állítani alig lesz lehetséges.

Tegnap Debrecenben járt Böhm Vilmos
hadügyi államtitkár, aki automobilon jött Deb-
recenbe s rövid itt tartózkodása alatt neki is

jelentést tett Balla Jenő ezredes az ügyek állásáról s tőle is kérte, *tegyen erőves intézkedéseket a behívásokra vonatkozóan.*

Ez annál inkább szükséges, mert a debreceni karhatalmi erő és különösen a meglevő katonaság nemcsak Debrecenben, de a szomszédos vidéken is erősen igénybe van véve. Így Szilágyvármegyébe, ahol fosztogató román bandák alakultak és egyes vidékeken féktelenül garázdálkodnak és rabolnak, szintén Debrecen küld karhatalmi erőt. Tegnap is egy karhatalmi század indult el Debrecenből több tiszt parancsnoksága alatt két géppuskával Szilágyosomlyóra.

Hajdúvármegyében lassankint helyreáll a rend. A városok és községek maguk megszervezik saját nemzetőrségeiket, amellyel a garázdálkodó elemeket megfékezik. Így Balmazújváros küldöttsége megjelent a Nemzeti Tanács előtt és bejelentette, hogy 130 főnyi nemzetőrséget szervezett, de a nemzetőrség tagjait nem tudja fizetni. A Nemzeti Tanács nyomában akcióba lépett és az akciókat meg is lett az az eredménye, hogy a nemzetőrök most már megkapják a kincstártól a 10 korona zsoldot, 10 koronát pedig magukra vállaltak a vagyonosabb polgárok.

A leszerelt katonák élelmezése Debrecenben

A népkormány egyik legelső rendelete a hazatért katonák élelmezéséről intézkedett, amennyiben utasította az összes törvényhatóságokat, hogy a leszerelt katonák élelmezéséről gondoskodjanak. A debreceni városi tanács és a közlélmzési bizottság egy legutóbbi tanácsülésben már meg is adta a szükséges felhatalmazást a közlélmzési hivatalnak a leszerelt katonák élelmezésére. Ezentúl a város fogja élelmezni a Debrecenben tartózkodó összes leszerelt katonákat. A hazatért katonáknak a városi lisztirodában kell jelentkezni, ahol ha hitelesen igazolni tudják leszerelésüket, élelmezési igazolványokat kapnak.

Miután azonban a leszerelt katonák élelmezése igen nagy mennyiségű élelmiszerkészlet-szükségletet igényel, amelyet a város csak ideiglenesen, ideig-óráig tud fedezni. Balla Bertalan dr. városi aljegyző, a lisztiroda vezetője, távirati előterjesztéssel fordult Nagy Ferenc közlélmzési miniszterhez, akitől megfelelő liszt- és cukormennyiség kiutalását kérte, annál is inkább, mert abban az esetben, ha Debrecen városa megfelelő mennyiségű pótkészletet nem kapna, ez a körülmény komolyan veszélyeztetné a város lakosságának közlélmzését. A város ugyanis nem rendelkezik annyi készlettel, hogy a most meglevő mennyiségből a lakosságot és az idezőnlő katonákat is egyaránt eláthassa.

Igen nagy gondot okoz a városnak a kormány azon intézkedése, hogy a leszerelt katonákat három hónapig ingyen kell élelmezni. A kormány erre vonatkozó rendelete ugyan megjegyzi, hogy ennek a díjtalan élelmezésnek a költségeit a pénzügyminisztérium fogja fedezni, mégis a város részéről megfelelő pénzügyi intézkedések szükségesek ahhoz, hogy ezt a rendeletet a kellő formában és terjedelemben végrehajtsák, ezenkívül pedig arra is szükség van, hogy a közlélmzési minisztérium megfelelő mennyiségű készleteket bocsásson a város rendelkezésére. Értesülésünk szerint a városi tanács egyik legközelebbi ülésében foglalkozik ezzel a kérdéssel és Zöld József tb. tanácsnok most készülő javaslata alapján fogja a kormányrendelet végrehajtásának módjait megállapítani.

Egyébként pedig a közlélmzési hivatalnak és a hivatal ügyosztályainak rengeteg munkát ad a leszerelt katonák nagy tömegének ellátása és ezt a munkát megnehezíti az a körülmény, hogy a leszerelés igen lassan megy és a hivatalt megrohánják azok a katonák, akik már napok óta várnak a leszerelésre, de mert még nem kerülhettek sorra,

közlélmzésben a végleges leszerelésig nem részesülhetnek. A városnak ugyanis utasítása van arra, hogy csakis a leszerelési igazolvány felmutatása ellenében adjon ki élelme-

zési jegyeket és így azokat a katonákat, akik a nagy torlódás miatt csak napok mulva tudnak leszerelni, semmiféle élelmezésben nem részesítheti.

Megkezdődnek a béketárgyalások

Decemberben összeülnek a megbízottak Versaillesben

Genf, november 18. A francia kamara folyósóján beszélték, hogy a preliminális béketárgyalások december 20-án kezdődnek Versaillesben.

Berlin, november 18. Valószínű, hogy az előzetes béketárgyalásokat már a legközelebbi időben megkezdik és valószínű, hogy január végéig tartanak. Az előzetes tárgyalásokon száz kiküldött vesz részt. Az entente-államok legközelebb jegyzékben fogják megkérdezni Németországot, mikor küldheti el a német nép alkotmányos megbízottait a végleges tárgyalásra.

Berlin, november 18. Az előzetes béketárgyalások késedelmének oka az entente államok egyenetlenségében rejlnek. Amerika Németországgal, Magyarországgal és a volt

Ausztriával szemben enyhébb bánásmódot követel, mint a többi szövetségesek. Nem elegendő gondot okoz a szövetségeseknek a délszláv állam és Olaszország között kitört konfliktus. Nem ismerik felre, hogy ezen kérdésnek akár egyik, akár másik fél javára való eldöntése a legyveres konfliktusnak hamaros feléledését vonná maga után. Az entente hatalmak nagyon félnek attól, hogy a békekonferencia eseményei saját népeikre rossz hatással lesznek.

München, november 18. Az *Abendzeitung* arról értesül, hogy Hágában lesz az első konferencia. A preliminális béke megkötése céljából december közepétől január közepéig fog ülésezni, azután a végleges rendezés céljából további tanácskozások lesznek.

Wilson részt vesz a békekonferencián

Rotterdam, november 18. Wilson véglegesen elhatározta, hogy részt vesz a békekonferenciát megelőző tárgyalásokon. December elsején Angliába érkezik, onnan Párisba megy, ahol ünnepélyesen fogadják. Wilson Párisban a városházán lesz elszállásolva.

Zürich, november 18. A Svájci Távirati Ügynökség értesülése szerint bizonyos, hogy Wilson Lansing kíséretében Európába fog jönni és december 10-én megnyitja a békekonferenciát.

Andrássy a béketárgyalásokon

Budapest, november 18. Politikai körökben hirtel jár, hogy a közelgő béketárgyalásokon a magyar népkormány állítólag Andrássynak is szerepet szánt. A magyar kormány békekedvezményei mellett Andrássy is megbízást nyerne tárgyalásokon való részvételre.

Franciaország 340 milliárdot követel Németországtól

Genf, november 18. A *Matin* jelentése szerint Franciaországnak Németországgal szemben támasztott pénzügyi követelése 340 milliárdra fog rugni. Ebben az összegben bennefoglaltatik az 1870. és 1871-iki összeg, amelyet Franciaország fizetett Németországnak az azóta esedékes kamatos kamatokkal együtt. Továbbá száznegyven milliárd rokkant nyugdíjakra, ötven milliárd egyéb háborús költségek fejében, ötven milliárd újáépítés és száz milliárd kárpótlás címen Amig Németország ezen összegnek kifizetésére nem hajlandó, addig Franciaország nem bocsátja ki a béketárgyalásokba.

Német hajók átadása az ententének

Berlin, november 18. Az internálódó hajók első csoportja tegnap délután elhagyta Kiel kikötőjét és a Vilmos császár csatornán át az Északi tengerre indult. Ott újabb paran-

csokat fognak kapni arra, hol fogják őket internálni.

Hága, november 18. Londoni jelentés szerint Scheer német tengernagy péntek este törzskarával együtt megjelent a „Queen Elisabeth” angol tengernagyai hajón, ahol Beatty admirális fogadta valamennyi angol tiszt jelenlétében. Több órán át tartó tanácskozást folytattak. Scheer német tengernagy kíséretében volt egy Zeppelin és egy tengeralattjáró parancsnoka is.

Nincs már német katona francia földön

Genf, november 18. A *Petit Parisien* jelenté: A németek teljesen kivonultak a francia területéről. Kivonulás közben minden károkozástól tartózkodtak.

Az európai államok a szovjet-kormány ellen

Zürich, november 18. A spanyol kormány megszakította a diplomáciai viszonyt az orosz szovjetkormánnyal.

Berlin, november 16. A birodalom vezetősége értesítette az orosz szovjetkormányt, hogy egyelőre nem tartja kívánatosnak a szovjetkormánynak Berlinben való képviseltetését.

Berlin, november 18. A *Lokalanzeiger* jelenti irányadó forrásból: Német csapatok zárt sorokban vonulnak föl kelet felé az ottani határ védelmére. Ez a bolsevik offenzíva ellen irányul.

Angol és amerikai követségek a cseh-szlovák államnak

Amsterdam, november 18. A *Reuter* ügynökség jelenti: Az Egyesült Államok 70 millió dollárt, Anglia 200 millió font sterlinget bocsát rendelkezésére a cseh-szlovák államnak.

Az olasz köztársaság

Ciasso, november 18. December 8-án és 9-én a köztársasági párt tanácskozásokat tart amelyeken a rögtön kezdemenyezés programját állapítják meg.

Hazajöttek a debreceni katonák

Idehaza vannak a 3-as honvédek

Tegnap, vasárnap, és ma reggel vig katonanóták zengtek végig a Ferenc József-uton. (Mikor keresztelik át a dinasztikus utcaneveket?) Hosszu katonasorok masíroztak végig Debrecen utcáin, a sokat szenvedett és sokat vérézett debreceni fiúk hazajöttek a frontról. Teljes felszereléssel, gépfegyverekkel, municióval és tréningesekkel együtt, a legnagyobb rendben érkezett haza a 3-as honvédek egyik menetzászlóalja. A hazatérés lázas öröme nem bontotta meg a soraikat, a debreceni fiúk fegyelmezett, zárt sorokban, tisztjeik vezetésével utaztak a frontról hazafelé.

A most hazatért 3-as zászlóalj első része vasárnap, második csoportja pedig ma reggel 6 órakor érkezett meg a debreceni pályaudvarra. Négy-négy század jött meg, mind egyik csoport mintegy 600 főnyi legénységből állott, a hazaérkezett tisztjeik pedig harminc-négyen voltak. A zászlóaljat Erősi Gábor ezredes vezette haza. Hosszu, fáradtságos gyalogut és még hosszabb vasúti utazás után jutottak el a fiúk Debrecenbe, akiket a város lakossága kitörő örömmel és nagy lelkesedéssel fogadott. A katonák, akiket a fronton éri az itthon történt nagy események híre, nemzetiszíni kokárdákkal ékesítették fel a sapkáikat és már az októberi forradalom első hírére — a köztársaságot éltették. Értésülésmink szerint a 3-as honvédek egy másik harc-téri alakulata szintén utban van hazafelé és néhány nap múlva Debrecenbe érkeznek a 39-es volt közös gyalogezrednek az olasz fronton levő részei is.

Ma az a híresztelés terjedt el a városban, hogy a debreceni 2-ik honvédhuszárezredet, a mely Csáktornyan gyülekezett és szintén hazatérőben van, a cseh betörő bandák ellen küldték. A debreceni katonai parancsnokságon ezt a hírt megcáfolták és kijelentették, hogy a honvédhuszárezred most Körmenyben van és onnan nemsokára Debrecenbe érkeznek.

Hadianyagot kapnak a debreceni és hajdumegyei iparvállalatok

Hogy az új Magyarország fellendítésére hivatott iparosok és iparvállalatok, mindjárt a békekötés után megkezdhesék intenzív munkájukat, ahhoz nyersanyagra és olyan cikkekre van szüksége, amelyek most nehezen szerezhetők be. — A leszerelő hadsereg készleteiből azonban annak ellenére is, hogy a hadsereg nyersanyagkészleteinek nagyrésze Ausztriában rekedt, másrésztől pedig az újonnan alakult ukrán és délszláv államok megfosztották a leszerelő hadsereget, mégis rengeteg nyersanyag áll majd a kormány rendelkezésére, amelyeknek célszerű és méltányos felosztásával nemcsak biztosítani lehetne a magyar iparvállalatokat, hanem a munkasorba kívánczó hazatérő katonák részére is munkaalkalmat lehetne biztosítani.

Magyarországon igen nagyanyu mennyiség áll rendelkezésre ebből a felosztható nyersanyagból és a kormány nem fogja elmulasztani, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben rövidesen intézkedjék.

Értésülésmink szerint a hadsereg gazdasági leszerelésének keresztülvételére kineve-

zett és a hadügyminisztériumban működő kormánybiztosi hivatal a felosztást az átmenetgazdasági szervekre fogja bízni, amelyek a felosztás módjairól a kereskedelmi és iparkamarákkal egyetértőleg fognak határozni. Debrecenben most van az átmenetgazdasági részvénytársaság megalakulóban és a debreceni és hajdumegyei iparvállalatok közötti szétosztást ez a szervezet fogja elvégezni.

Elsősorban az elrekrutált nyersanyagokat, gépeket fogják a hadianyagkészletből visszaszerezni. De ezenkívül sok olyan nyersanyag áll majd az átmenetgazdasági részvénytársaság rendelkezésére, amelyekből a magyar kereskedők, iparosok és gyári vállalatok produktív munkához kezdve, el tudják látni a fogyasztó polgári közönség egyre szaporodó szükségletét.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

KEDD: Hejehujá báró, operett. Bemutató előadás. Bérletiszünet.

SZERDA: Hejehujá báró. Bérletiszünet.

CSÜTÖRTÖK: Hejehujá báró. A) bérlet.

Délután: Felhő Klári.

PÉNTEK: Hejehujá báró. B) bérlet.

SZOMBAT: Hejehujá báró. C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: Tul a Nagykrivánon.

Este: Hejehujá báró.

Víg-színház

KEDD: Csodagyermek, bohózat.

SZERDA: Egy férfi, aki mindent tud, vigjáték. Bemutató.

CSÜTÖRTÖK: Egy férfi, aki mindent tud.

PÉNTEK: Nincs előadás.

SZOMBAT: Lvon Lea, dráma.

VASÁRNAP: Délután: Arany ember, regényes színmű.

Este: A szerető, színmű.

A színházi iroda hírei. A Hejehujá báró egész héten színpadra kerül a Csokonai-színházban. Kedden, szerdán bérletiszünetben csütörtökön A), pénteken B), szombaton C) bérletben. — A Csodagyermek csütörtökön és pénteken kerül színpadra a Víg-színházban. — Végig kacagta a közönség a Csodagyermek egész előadását. — Egy férfi, aki mindent tud, Drégely Gábor pompás komédiája szombaton kerül színpadra a Víg-színházban. — A Csokonai-színház legközelebbi újdonsága a Média operett lesz. Három a kis lány folytatása.

A Csitri című híres nagysikerű vigjátékot mutatja be az Uránia filmen. A kiváló humoru, mindvégig kedves, finom, derűs hangulatú vigjáték filmje kitünően sikerült. A darab címszerepét Lót Ilave fölötté kedves és bájos primadonna játsza, partnerei: Gaál Gyula a Nemzeti Színház klasszikus művésze és Békeffy László, a pesti közönség egyik színészkedvence. Ez a kiváló értékű film ma utoljára van műsoron.

Nordisk műsor az Apollóban. A cigányhosszu című ötfelvonásos nagyhatású Nordisk drámát nagy tetszéssel fogadta a közönség. A darab témája, rendezése, megíratása és a fotográfia kimagaslóan szép. Ezenkívül az „Ördögös szerelem” című háromfelvonásos vigjáték van az Applo műsoron, melyben kedvenceink: Leo Penkeri és H. Paulmiller játszanak kitünő humorral.

„A földalatti szindikátus” kalandor dráma öt felvonásban. Az olasz filmművészet szenzációs alkotása. Játsszák a Cabiria főszereplői: Magnus, a négeróriás, példátlanul álló bravurjai. Bemutatja szerdán az Uránia. — Jegyelővétel.

Felvételek az új Magyarország forradalmi napjairól és a köztársaság kikiáltásáról Rendkívül érdekes és aktuális. Bemutatja az Uránia szerdán a szenzációs műsora keretében. Jegyelővétel.

HIREK

— **Meghívó.** A debreceni köztársasági párt tagjait és választmányi tagjait kérem, hogy f. hó 20-án, szerdán délután 5 órakor a Royal szálloda fehér termében tartandó rendkívüli közgyűlésen okvetlenül szíveskedjenek megjelenni. Tárty: 1. A régi pártvezetőség felmentése; 2. az új pártvezetőség megválasztása; 3. az általános választásokra való előkészületek megbeszélése; 4. párt-szervezkedés; 5. a program kibővítése; 6. esetleges indítványok. Tekintettel a tárgyak fontosságára, kérem polgártársaimat egyenként is a föltétlen megjelenésre. Az újonnan belépni szándékozó polgártársakat kérem, hogy az úgvanott levő pártírodában jelentsék be belépésüket, mátol kezdve d. u. 2—6-ig. János Zoltán pártelnök távollétében s megbízásából: Barcza Andor párttitkár.

— **Eltávolították a királyi arcképeket a városházán.** Ma délután a debreceni városházáról eltűntek az uralkodóházra emlékeztető emlékjelek. Eltávolították Habsburg Ferenc József, Habsburg Károly és Erzsébet királynő arcképeit és a Ferenc Józsefet ábrázoló mellszobrot a városháza hivatali helyiségeiből. Ezek most a városi muzeumba kerülnek. Most már csupán az az emléktábla hirdeti a debreceni városházán azt, hogy Magyarország királyság volt, amelyet annak az emlékére helyeztek el a lépcsővel szemben az első emeleten, hogy Ferenc József 1890-ben a városházán laoktt.

— **Erdei iskola.** A kultuszminiszter értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a Debrecenben tervezett erdei iskola föllállítását támogatnia sé pedig aként, hogy mint a tanyai iskoláknál, adjon a város telket, építtesse föl az épületet, gondoskodjék annak karban tartásáról, a berendezést, fentartást és a tanterők alkalmazásának terheit a kormány magára vállalja. Az iskola felépítése 20,000 koronába kerülne, aminek fedezetéről gondoskodni kell. Ez iránvban való javaslatfételre az ügyet kiadta a tanács a főszámvevőnek.

— **Fizetni kell az adót.** Az ország átalakulása hozta magával, a hetek óta tartó fölfordult világ, hogy az utóbbi hetekben egész területén csaknem teljes mértékben megszűnt az adófizetés. Ez természetesen igen nagy baj, mert ha valamikor, ugy most szüksége van a magyar államnak pénzre. A pénzügyvizsgáztóság énen ezért következő felhívással fordul az adózó közönséghez: Kívívott állami finanszírozásunk biztosítása és a közrend fentartásával felmerült és felmerülő költségeink s államháztartásunk szükségleteink fedezése az állampolgárok adó, illeték és más köztartozások fizetési kötelezettségének pontos teljesítése nélkül lehetetlen. Az adózó állampolgárok hazafias érzületére hivatkozva felhívja ez okból a pénzügyvizsgáztóság mindazokat, kik hátralekban vannak, továbbá akik a fölvő év IV. nevedére eső adótartozásaikat még nem fizették, hogy fizetési kötelezettségüket továbbhi íntés, végrehajtási elzárás bevárása nélkül teljesítsék, mert aki ezt elmulasztja, a mai súlyos időkben szeretett hazánkat lét-fentartási eszközeitől fosztja meg.

— **Halárusítás Debrecenben.** A Halte-nyésztő Részvénytársaság ajánlatot tett a tanácsnak, hogy hallandó a lehalászásból 50—60 métermázsza pontyot, 6—7 métermázsza kárászt különként 12 koronás árban, végül 30—40 métermázsza fehérhalat és pedig 4—8 dekásokat mázsánként 200 korona, 8—12 dekásokat mázsánként 400 korona és 12 dekán feleli halakat mázsánként 800 korona árban rendelkezésre bocsátani. A közellátási hivatal amelyhez a tanács áttette az ügyet érintkezésbe lépett a Debreceni Lajos részvénytársasággal és több halkereskedővel, hogy hajlandók-e a halat árusítani. Amennyiben ezek vállalkoznak, a város átveszi a kínált halhennyiséget és kiárusítja.

— **Az ingyekenyer akció segélye.** A városi tanács az ingyekenyer egyesületnek mai ülésén 3000 korona segélyt utalt ki akciója céljára.

— A bíróságok és a köztársasági államforma. Az állam átalakulásával kapcsolatos igazságügyi, szervezeti és ügyviteli intézkedések tárgyában kibocsátott 54725—1918. sz. igazságügyminiszteri rendelet alapján, a debreceni ítélőtábla és főállamügyészség bírói és ügyési kara, valamint a többi alkalmazottak az előirt újabb eskümintá szerinti hivatali esküit az ítélőtáblának folyó hó 18-án tartott teljes ülésében letették. A folyó hó 19-ik napjától kezdődőleg az ítélőtábla elé kitűzött tárgyalások és határozathirdetések meg fogtak tartatni. A bíróságokhoz ügyvédi képviselőt nélkül forduló felek értesítettek továbbá, hogy az igazságügyi hatóságok és a hivatali állások megjelöléséből a „királyi” szó elhagyandó és hogy a törvényszék mellett működő ügyészség az „államügyészség” az ítélőtábla mellett működő ügyészség pedig a „főállamügyészség” nevet nyerte.

— Uj doktor. V a r g h a Endre tb. rendőrfogalmazót, aki a debreceni rendőrtisztikának egyik igen képzett, tehetséges és ambíciózus, munkás tagja, a debreceni tudomány egyetemén most avatták az államtudományok tudorává.

— A szellemi munkások szakszervezete a szervezés stádiumában lévén, sem alkalma sem tere nem volt még eddig céljait és irányát szélesebb körben megismertetni és így még lehetnek olyanok, kik a szakszervezet működését tájékozatlanságukban tartózkodóan itélik meg. A szellemi munkások szakszervezete abból a célból alakult, hogy azokat a munkásokat, kik ész munkából élnek, egy társadalmi érdekesportba gyűjtse össze, hogy így az összetartás és szolidaritás erejével a szellemi munkának a megillető elismerést és megbecsülést küzdje ki. A szakszervezet osztály, felekezeti és politikai pártállásra való tekintet nélkül minden szellemi munkásnak otthont ad, minden szellemi munkást támogat és minden szellemi munkás támogatására számít. Gyengék vagyunk külön-külön, de erősek együtt! Felhívjuk tehát tömörülésre Debrecen összes szellemi munkásait. A szakszervezet irodája Piac-utca 28. sz. (Jogász- és Tisztviselő Kör) belépéseket elfogad, tagyüjtő íveket ad ki a hivatalos órák alatt d. e. 9-től d. u. 4-ig.

— Dr. Szűcs Andor ügyvédi irodáját Szent Anna-utca 6. sz. alatt újból megnyitotta.

— Be kell szolgáltatni a fölösleges ruhaneműt. Budapesti tudósítónk táviratozza: A kormány napokban rendeletet ad ki, mely szerint az egész ország területén minden 18 évesnél idősebb férfi lakos tartozik ruha, féléhremű és cipőkészletét minden tértítés nélkül a hatóság rendelkezésére bocsájtani. A ruhaneműekből: nadrágot, mellényt, kabátot, felsőkabátot kell beszovaltatni Csak azok mentesek ez alól, akiknek három-három darabnál nincs több készletük. Több készlettel rendelkezők megállapított kulcs szerint tartoznak beszovaltatni készletüket. Három pár cipőnél senkinek sem lehet nagyobb készlete. A féléhreműből hét alsónadrágot, ugyanannyi inget, beleszámítva a hálóinget is, szabad megtartani. Aki a hatóságot félrevezeti, attól egyrendbeli öltönyt, felsőkabát, egy pár cipőt kívül egész készletét elkobozzák és 2000 korona pénzbírsággal és két hónapig tartó elzárással büntetik.

— A nyomdász-kabaré iránt általánosan mutakozó rokonszeny frappáns módon nyilatkozott meg a múlt vasárnap tartott kabaré-délután és táncmulatság alkalmából, ugyannyira, hogy a Margit-fürdő fágas diszterme is szüknek bizonyult a mulatni vágyó fiatalság befogadására. Amellett, hogy minden jegy elkelt, még a következők voltak szivesek felülfizetni a jótékony célra:

Növmunkások szervezete, Földes és társa, Hoffmann és Kronovitz, Rosenfeld Henrik, Wiesner Béla 20—20 K, Csáthy Kálmán, Csengeri Dezső, Dózsa György, Horváth Sándor dr., Kozma Lajos, Nagy József, szabómunkások szervezete, Vági Gábor, Vaszylyer Branka Tibor, Szepesi Albert, Schlachta János, Szondi Jánosné 10—10 K, Nagy János, Simák József, Popovics Balázs 6—6 K, Erdős Károly, Kurucz Béla, Botos Sándor, Szepesi Ferenc tánczenitő 5—5 K, Nagy László 2.50 K, Bihari Sándorné, N. N., Lišchitz Sándor, Péntek István, Szakács József, Steiner Rezső, Korcsmáros Kálmán 2—2 K, Heller József 1.50 K, Jékh N., Szalontai József, Szigeti Gyula, Simon István, Kovács Kálmán 50—50 fillér.

— Elveszett a Petőfi-téren ötödikén egy kis foxterrier, Fidi névre hallgat. Mgetaláló adja át a helyivasut igazgatóságánál, ahol illő jutalomban részesül.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünneppanokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legnagyobb árbau veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Stelner Mihály Széchenyi u. 19. szám

Hajdusági rudsodró legjobb békebeli minőségben kapható. **GRÖSZ NAGY FERENCZ** gyógyszerész, „Arany egyszaru” gyógyszerár, (színház mellett).

Diszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Beliczay kalapos

mintán hazajött a harctérről, elvállal férfi és női kalapokat javítani, ugyszintem c i l i n d e r i vasalni. Piac-u. 38., udvarban hátul.

Káposztás hordók jókarban eladó. Miklós-utca 22. a hasztalajdonosnál.

Rikkancsok

azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

Munkásember allandó munkára azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

Írógépet legjobban javít Keszler, első debreceni műszerezés Széchenyi-u. 1.

Boroshordók 265 és 162 literesek eladó Piac-utca 28/c. (Tisztviselőkör).

Aktnek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevgye van eladó, hívja meg Krámer. Arany Bika-bérház 3.

Eladó Ondódon 10 és fél hold elsőosztályú szántóföld a nagyhegyes szélben, Jóna tanya mellett, Perenczdőlő szélén. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Irodába ajánlok jó fizetés mellett kereskedelmi végzet, gyakorlatlaltal bíró urileány. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó Sámsoni-ut mentén Geréby telepen, a várnáz mellett, Kondor-utca 8. sz. ház, mely magában foglalja szoba, 3 konyha, kamra, pince és egyéb melléképítményekkel ellátott lakást, 10-és téhenállót, sertés és aprómarha ólakat, görőt stb. Az egész telek drótkerítéssel van körülvéve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Keresek

azonnalra butorozott szoba-konyha lakást, vagy butorozott szobát konyhahasználattal esetleg csak butorozott szobát. Nemény, Royal szálloda.

24146/1918.

Hirdetmény.

Debrecen város a Halápon nagyarányu fatermelést tervez. Azok a munkások és katonák, kiknek télire tüzelőfájuk nincsen, a nagyerdei városi erdőhivatalnál részes termelést vállalhatnak. Azok részére, kik élelmiszerekkel ellátva nincsenek s hajlandók pénzért fakitermelést vállalni, az élelmiszerek beszerzését a nagyerdei erdőhivatal megkönnyíti.

Debrecen, 1918. évi november hó 14-én

A városi Tanács.

VISZKETEGSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkál. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fleisch-félet kérjünk. Probatégely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi tégely K 15.—, kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Fleisch E. „Korona” gyogytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre figyeljünk.

Külföldi nyelvek

elsajátítására legcélszerűbben s leggyorsabban elsajátíthatók a következő könyvekből:

Schidlof-féle önoktatási levelek, német, francia angol és olasz nyelv tanulására.

10 levélben teljes, minden egyes nyelv teljesen 10 korona.

Zsebszótárak fenti nyelvekhez, kötetenként 3 korona.

Zsebnyelvtanok fenti nyelvekhez, kötetenként 2 korona 40 fillér.

Társalgó és beszélgetési könyvek fenti nyelvekhez 2 korona 40 fillér.

10% felár. Ajánlott portó 1 koronával több vidékre.

Mindenféle másrendszerű nyelvtanok, mint Berlitz módszerek stb., nagy választékban kaphatók

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai r.-t. könyvosztályában

Debrecen, Főposta mellett.

Mindenkinek tudni kell

MI A RADIKALIZMUS?

irta JÁSZI OSZKÁR.

Ára 1 korona 10 fillér.

Kapható

Aczél Henrik antiquáriumban

Első Takarékp-alota.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.